

Malulen Emeklilik

Sigortalının Malul Sayılmasının Şartları Nelerdir?

- 4A'lı dediğimiz özel sektör çalışanları ve 4B'li dediğimiz serbest meslek sahibi kişiler için;
 - Çalışma gücünün %60 oranında kaybı
 - Kişinin sektör, çalışma alanı vb. fark etmeksizin çalışma hayatında kazanma gücünü ifade eder.
 - Bir kaza sonucu olabileceği gibi, kişinin hastalığından da kaynaklanabilir.
 - Hangi hastalıkların çalışma gücü kaybına sebebiyet vereceği, Maluliyet ve Çalışma Gücü Kaybı Tespiti İşlemleri Yönetmeliğinin ekinde liste halinde düzenlenmiştir.
 - veya Meslekte kazanma gücünün %60 oranında kaybı
 - Kişinin, halihazırda yaptığı işe ilişkin kazanma gücünü ifade eder.
 - Kişinin, işini yaparken bir iş kazası veya işinden kaynaklanan bir meslek hastalığı geçirmiş olması gerekir.

Hastalık Listesinin Bir Kesiti

A. ÇALIŞMA GÜCÜ KAYBINA NEDEN OLAN NÖROLOJİK HASTALIKLAR	
1. Epilepsi – konvülsif epilepsi (Grand Mal)	<p>Ağır Düzeyde Çalışma Gücü Kaybına Neden Olan Durumlar En az 3 aylık etkin antiepileptik tedavi altında iken ayda 3 veya daha fazla nöbeti olan hastalardan, nöroloji kliniğinde yatırılıp nöbet takibinin yapılarak tipik nöbetlerin detaylı bir şekilde tarif edilerek sağlık kurulu raporu ile belgelendirilenler</p> <p>Orta Düzeyde Çalışma Gücü Kaybına Neden Olan Durumlar En az 3 aylık etkin antiepileptik tedavi altında iken ayda 2 nöbeti olan hastalardan, nöroloji kliniğinde yatırılıp nöbet takibinin yapılarak tipik nöbetlerin detaylı bir şekilde tarif edilerek sağlık kurulu raporu ile belgelendirilenler</p> <p>Hafif Düzeyde Çalışma Gücü Kaybına Neden Olan Durumlar En az 3 aylık etkin antiepileptik tedavi altında iken ayda 1 nöbeti olan hastalardan, nöroloji kliniğinde yatırılıp nöbet takibinin yapılarak tipik nöbetlerin detaylı bir şekilde tarif edilerek sağlık kurulu raporu ile belgelendirilenler</p>
2. Epilepsi –kompleks parsiyel epilepsi	<p>Ağır Düzeyde Çalışma Gücü Kaybına Neden Olan Durumlar En az 3 aylık etkin antiepileptik tedavi altında iken ayda 6 veya daha fazla nöbeti olan hastalardan, bir sağlık kurumu nöroloji kliniğinde yatırılıp nöbet takibinin yapılarak tipik nöbetlerin detaylı bir şekilde tarif edilerek sağlık kurulu raporu ile belgelendirilenler</p> <p>Orta Düzeyde Çalışma Gücü Kaybına Neden Olan Durumlar En az 3 aylık etkin antiepileptik tedavi altında iken ayda 3-5 nöbeti olan hastalardan, nöroloji kliniğinde yatırılıp nöbet takibinin yapılarak tipik nöbetlerin detaylı bir şekilde tarif edilerek sağlık kurulu raporu ile belgelendirilenler</p> <p>Hafif Düzeyde Çalışma Gücü Kaybına Neden Olan Durumlar En az 3 aylık etkin antiepileptik tedavi altında iken ayda 2 nöbeti olan hastalardan, nöroloji kliniğinde yatırılıp nöbet takibinin yapılarak tipik nöbetlerin detaylı bir şekilde tarif edilerek sağlık kurulu raporu ile belgelendirilenler</p>

Kamu Çalışanlarında Farklılık Arz Eden Durum Nedir?

- 4C’li dediğimiz kamu çalışanları için;
 - Çalışma gücünün %60 oranında kaybı
 - Daha önce bahsettiğimiz hususlar burada da geçerli. Kamu çalışanları bu açıdan herhangi bir farklılık göstermez.
 - veya Vazifesini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybetmek
 - Kamu çalışanları için farklılık kendisini burada göstermektedir. Kamu görevlisi vazifesini yaparken başına gelen bir kaza neticesinde malul olursa %60 oranın malul olma şartı aranmaz. Kendisinin vazifesine devam edip edemeyeceğine ilişkin bir değerlendirme yapılır.

Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücünün Ne Oranda Kaybedildiği Nasıl Tespit Edilir?

- Sigortalı, bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne bir dilekçe ile başvuru yapar.

- SGK, sigortalıyı bir devlet üniversitesi hastanesine ya da eğitim ve araştırma hastanesine sevk eder.
- Sigortalı sevk yazısı ile birlikte sevk edildiği hastaneye gider.
- Hastanede sigortalı hakkında bir kurul raporu düzenlenir.

Hastane Kurulu Kimlerden Oluşur?

- Raporun düzenlenmesi için tek bir uzmanlık alanı yeterliyse, kurul o dalda 3 uzman hekimden oluşur.
- Raporun düzenlenmesinde birden fazla uzmanlık alanına ihtiyaç duyulursa kurul bir başkan ve altı üyeden oluşur. Bu altı üye;
 - İç Hastalıkları Uzmanı
 - Göz Hastalıkları Uzmanı
 - Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Uzmanı
 - Genel Cerrahi Uzmanı
 - Nöroloji Uzmanı
 - Ruh ve Sinir Hastalıkları Uzmanı'ndan oluşur.
 - Ek olarak başka bir uzmanlık dalı gerekirse, kurula o da eklenir.

Hastane Kurulu Raporundan Sonra Süreç Nasıl İlerler?

- Hastanenin kurul raporu ile birlikte, sigortalının tüm tedavi evrakları SGK'nın Sağlık Kuruluna gönderilir.
- SGK'nın Sağlık Kurulu, %60 şartının yerine getirilip getirilmediğini inceleyerek sigortalının, malul sayılıp sayılmayacağına karar verir.
- SGK Sağlık Kurulu tarafından kişinin malul sayılmamasına karar verilirse SGK'ya verilecek bir dilekçe ile karara itiraz edilebilir.
- İtiraz, Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu tarafından değerlendirilir.
 - Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu da sigortalının malul sayılmamasına karar verirse dava açılması gerekmektedir. SGK nezdinde işleme devam etmek mümkün değildir.

Aylık Bağlanma Süreci

Malul Sayılan Sigortalının Malullük Aylığı Alması İçin Gerekli Şartlar Nelerdir?

- Sigortalının malul sayılması,
- Maluliyete sebep olan olayın, ilk kez sigortalı olunduktan sonra gerçekleşmesi,
 - Sigortalı olarak çalışmaya başladığı tarihte malul olanlar için bir erken emeklilik imkanı tanınmıştır.
- Sigortalının, ilk kez sigortalı olduğu tarihten itibaren 10 yıl geçmiş olması,

- Hasta sürekli olarak başka birinin bakımına muhtaç ise bu şart aranmaz.
- Sigortalı için, 1800 gün Sosyal Güvenlik Prim ödemesi gerçekleştirilmiş olması,
- Serbest meslek sahibi kişiler açısından SGK'ya prim borcu olmaması,
- Sigortalının işinden ayrılması,

Şartları Sağlayan Sigortalı Nasıl Malulen Emekli Olur?

- Sigortalı işinden ayrılarak bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Merkezine bir dilekçe ile başvuruda bulunur.
 - Başvuru ekine işten ayrılış bildirgesi de eklenir. Sigortalının işinden ayrılmasının üzerinden 10 günden fazla süre geçtiyse bildirgenin eklenmesine gerek yoktur.
- Kamu çalışanlarının bu başvuruyu SGK'ya değil, bağlı buldukları kuruma yapması gerekir.
 - Kamu çalışanın emekliye ayrılmasına ilişkin süreci, kamu çalışanın bağlı olduğu kurum yürütür.
- Başvuruyu müteakip sigortalıya malullük aylığı bağlanır.

Kanser Hastalarının Geçici Maluliyet Aylığı Almasının Şartları Nelerdir?

- Kanser tanısının, ilk kez sigortalı olarak çalışmaya başladığı tarihten sonra konulması,
- Hastanın ilk kez sigortalı olarak çalışmaya başladığı tarihten itibaren 10 yıl geçmiş olması,
 - Hasta sürekli olarak başka birinin bakımına muhtaç ise bu şart aranmaz.
- Hastanın toplamda 1800 gün Sosyal Güvenlik Prim ödemesi gerçekleştirilmiş olması,
- Tanının konulmasından itibaren 1 yıl süre geçmemiş olması
- »Kanser hastasının geçici maluliyet aylığı almaya hak kazanması için %60 maluliyet oranı şartını sağlaması gerekmektedir

Geçici Maluliyet Aylığı Alma Şartlarını Taşıyan Kanser Hastası Ne Yapmalı?

- Geçici maluliyet aylığı alma şartlarını karşılayan kanser hastası, işinden ayrılarak SGK'ya başvuruda bulunur.
 - SGK'ya yapılan başvurunun, kanser tanısı konulduktan sonra 1 yıl içerisinde yapılması gerekmektedir.
- SGK, kanser hastasını bir devlet üniversitesi hastanesine ya da eğitim ve araştırma hastanesine sevk eder.
- Hastanede, kanser hastası için sağlık kurulu raporu düzenlenir.
- Rapor düzenlendikten sonra kanser hastasına 18 ay süre ile geçici maluliyet aylığı bağlanır.

- Bu süre bazı kanser türleri için 12 ay veya 24 ay olabilmektedir.
- Geçici maluliyet aylığının süresi bittikten sonra kanser hastası kontrol muayenesine tabi tutulur.
- Kontrol muayenesinde %60 maluliyet oranı şartını sağlayan kanser hastası malulen emekli olur.

Erken Emeklilik İmkani

Erken Emeklilik İmkaniından Kimler Faydalanabilir?

- İlk kez sigortalı olarak çalışmaya başladığı tarihten önce malul olan kimseler erken emeklilik imkaniından faydalanabilir.
- Çalışma gücünden en az %40 oranında yoksun olunması gerekmektedir.
- Kişinin ilk kez sigortalı olduğu tarihe göre ödemesi gereken prim gün sayısı ve doldurması gereken sigortalılık süresi değişmektedir.
- Kişinin çalışma gücü kaybı oranı arttıkça, ödemesi gereken prim gün sayısı ve doldurması gereken sigortalılık süresi düşmektedir.

Engelli Emekliliği Şartları

İşe Başlama Tarihi	%80 ve Üzeri	%60 ve %79 arası	%40 ve %59 arası
05.08.1991 öncesi	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık
06.08.1991 – 05.08.1994	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3680 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3750 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık
06.08.1994 – 05.08.1997	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3760 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	3920 prim gün sayısı 17 yıllık sigortalılık
06.08.1997 - 05.08.2000	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3840 prim gün sayısı 17 yıllık sigortalılık	4080 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
06.08.2000 - 05.08.2003	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3920 prim gün sayısı 17 yıl 8 ay sigortalılık	4240 prim gün sayısı 19 yıllık sigortalılık
05.08.2003 - 30.09.2008	3600 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	4000 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık	4400 prim gün sayısı 20 yıllık sigortalılık

İşe Başlama Tarihi	%80 ve Üzeri	%60 ve %79 arası	%40 ve %59 arası
01.10.2008 – 31.12.2008	3700 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3700 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4100 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2009 – 31.12.2009	3800 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3800 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4200 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2010 – 31.12.2010	3900 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	3900 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4300 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2011 – 31.12.2011	3960 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	4000 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4400 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2012 – 31.12.2012	3960 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	4100 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4500 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2013 – 31.12.2013	3960 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	4200 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4600 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2014 – 31.12.2014	3960 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	4300 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4680 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık
01.01.2015 sonrası	3960 prim gün sayısı 15 yıllık sigortalılık	4320 prim gün sayısı 16 yıllık sigortalılık	4680 prim gün sayısı 18 yıllık sigortalılık

Engelli Annelerine Sağlanan Erken Emeklilik İmkânı Nedir?

- Başkasının bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan kadın sigortalıların, 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren çalıştığı gün sayısının dörtte biri, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden de indirilir.
- Bu imkandan yararlanabilmek için çocuk için düzenlenen sağlık kurulu raporunda “ağır engelli”, “çok ileri düzeyde özel gereksinimi vardır”, “belirgin özel gereksinimi vardır”, “özel koşul gereksinimi var” ibarelerinden birine yer verilmesi gerekir.
- Örneğin; 1 Ekim 2008 tarihinden sonra toplamda 4 yıl aralıksız çalışan bir kişinin sigorta primi 1440 (360 x 4) gün üzerinden ödenir. Ancak ağır engelli çocuğu bulunan kadın sigortalıya çalıştığı gün sayısının 4'te biri olan 360 gün eklenir. Bu durumda prim gün sayısı da 1800 gün üzerinden ödenmiş olacaktır.
- Ayrıca çalıştığı sürelerin 4'te biri emeklilik için kalan süreden düşülecektir. Aynı kadın sigortalının 4 yıl aralıksız çalıştığını varsayarsak 1 yıl erken emekli olacaktır. 5 yıl aralıksız çalışmış olsaydı, 1 yıl 3 ay erken emekli olacaktı.

Malulen Emekli Olamayan Engellilere Bakanlığın Sağladığı Yardımlar

- Engelli Aylığı
 - Kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan kimselere ödenir.
 - %40 - %69 arası engelliler için 3.338,06-TL
 - %70 ve üzeri engelliler için 5.007,08-TL
- Engelli Yakını Aylığı

- 18 yaşından küçük engelli çocuğu olan ve Kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan kimselere ödenir.
- 3.338,06-TL olarak ödenir.
- «Hane halkının kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan kimselere bakanlık ayrıca Türkiye Aile Destek Programı, Doğalgaz Tüketim Yardımı ve Elektrik Tüketim Yardımı adı altında da yardım yapmaktadır.»

Referans

Prof. Dr. Gürkan SERT

Av. Anıl Burak GÜL & Av. İbrahim Halil YILDIRIM

HAYAD – Hasta ve Hasta Yakınları Hakları Derneği Girişimi tarafından aşağıdaki kaynaklardan derlenmiştir.

- 28727 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Maluliyet Tespiti İşlemleri Yönetmeliği**'nden alınmıştır.
 - <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/08/20130803-6.htm>
 - Güncel metin için bkz.
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=38968&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- 2022 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunu**'ndan alınmıştır.
 - <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/15642.pdf>
 - Güncel metin için bkz.
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2022.pdf>
- 5510 Sayılı **Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu**'ndan alınmıştır.
 - <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/06/20060616-1.htm>
 - Güncel metin için bkz.
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5510.pdf>

Oluşturulma tarihi: Ekim 2024